

Pravni letopis 2013

Povzetki
Abstracts

VII.

UDK 347.626.97(497.4), 347.66(497.4)

Pravni letopis 2013, str. 25–37

DR. MATEJA KONČINA PETERNEL

Delitev skupnega premoženja v zapuščinskem in pravdnem postopku

Bilo bi prav, da bi delitev skupnega premoženja zakoncev in delitev dedičine uredili ob upoštevanju enakih izhodišč. Mislim, da bi morali v obeh primerih ohraniti možnost, da se stranke odločijo za celovito ureditev medsebojnih lastninskih razmerij z uporabo posebnih pravil postopka za delitev skupnega premoženja, saj se ta bistveno razlikuje od postopka za delitev stvari v solastnini. Z vzpostavitvijo domneve, da so z določitvijo deležev na skupnem premoženju zakoncev in z določitvijo dednih deležev na dedičini že kar vzpostavljeni solastninski deleži na posameznih stvareh, bi se dejansko odpravila možnost delitve skupne lastnine po postopku za delitev skupnega premoženja, dedičem pa bi se tudi onemogočilo uveljavljanje pravic do vračunanja daril in volil ter pridobitve posameznih stvari iz dedičine.

Ključne besede: skupna lastnina, delitev skupnega premoženja, delitev solastne stvari, skupno premoženje zakoncev, dedičina, vračunanje darila, vračunanje volila.

UDC 347.626.97(497.4), 347.66(497.4)

Pravni letopis 2013, pp. 25–37

DR. MATEJA KONČINA PETERNEL

The Division of Joint Property in Inheritance Proceedings and in Civil Litigation

The division of the joint property of spouses and division of inheritance should be regulated in the similar way. The parties should retain the right to use the special rules of the procedure for the division of the joint property instead of the procedure of division of the separate thing in co-ownership. These special rules enable the parties to arrange their property relationship comprehensively.

Keywords: joint property, division of the joint property, division of the thing in co-ownership, joint property of spouses, joint property of heirs, division of inheritance.

UDK 47.234:349.41(497.4)
Pravni letopis 2013, str. 39–53

JASNA HUDEJ, IZTOK ŠČERNJAVIČ

Razprava o pomenu izstavitve zemljiškoknjižnega dovolila in o nekaterih posledicah spremenjene ureditve izbrisne tožbe

Avtorja najprej razpravljava o pomenu izstavitve zemljiškoknjižnega dovolila in se ukvarja z vprašanjem, ali je položaj pridobitelja pri pravnoposlovni pridobitvi lastninske pravice na nepremičnini stvarnopravno varovan še pred vpisom njegove pravice v zemljiško knjigo. V nadaljevanju obravnavata vpliv spremenjene ureditve izbrisne tožbe na položaj imetnika obligacijske pravice v izvršilnem postopku, ki se začne na predlog odsvojiteljevega upnika. Z vidika novih spoznanj o pomenu izstavitve zemljiškoknjižnega dovolila predstavita še način reševanja primerov večkratnega razpolaganja z nepremičnino.

Ključne besede: stvarno pravo, zemljiškoknjižno pravo, zemljiška knjiga, načelo zaupanja v zemljiško knjigo, zemljiškoknjižno dovolilo, vknjižba, sklenitev pogodbe, ugovor tretjega v izvršilnem postopku, večkratno razpolaganje z nepremičnino.

UDC 47.234:349.41(497.4)
Pravni letopis 2013, pp. 39–53

JASNA HUDEJ, IZTOK ŠČERNJAVIČ

Discussion on the Meaning of an issued Land Register Permission and on some Consequences of the Changed Regulation regarding a Claim for Removal from the Land Register

The authors firstly discuss the meaning of an issued land register permission and deal with the question, whether the position of the acquirer of the ownership right obtained by way of legal transaction is secured prior to entry in the land register. Furthermore, they analyse how the changed regulation regarding a claim for removal from the land register affects the position of an obligational right holder in the enforcement procedure initiated by the alienator's creditor. The authors also present the solution of multiple disposal situations in terms of the new perspectives on the meaning of an issued land register permission.

Keywords: property law, land register law, land register, principle of trust in land register, land register permission (registration clause), entry in the land register, conclusion of the contract, third party objection in the enforcement procedure, multiple disposal of real estate.

UDC 341.94:343.433
Pravni letopis 2013, pp. 57–81

M.SC. ILIJA RUMENOV

Determination of the Child's Habitual Residence According to the Brussels II bis Regulation

The child's habitual residence is becoming one of the most important jurisdictional criteria in the area of private international family law. Its adoption as the primary basis of jurisdiction under the Brussels II bis Regulation, confirms its significance. However, even after one hundred years of its first use in the substantive law of the Hague Convention on Guardianship of 1902, two outstanding issues remain. The criterion is still considered a factual concept and, as a consequence, most of the legal sources that deal with private international law have not provided its definition. In recent years, following the "A" case of 2009, this position has changed because the European Court of Justice stressed that "...it follows from the need for uniform application of Community law and from the principle of equality that the terms of a provision of Community law which makes no express reference to the law of the Member States for the purpose of determining its meaning and scope must normally be given an autonomous and uniform interpretation throughout the European Community". In another case, *Rinau*, it was affirmed that the guiding principles of the 1980 Hague Convention concerning the interests of children were taken over, in matrimonial matters and matters of parental responsibility, by the Regulation. Advocate General Kokott held in her opinion in the "A" case that "[b]oth provisions pursue the aim that abducted children should return immediately to the State in which they had their habitual residence before the unlawful removal. That coordination also makes a uniform understanding of the concept of habitual residence necessary".

The article analyses the practice of the Hague Conference of Private International Law and tries to give an insight into the thirty years of implementation of the 1980 Child Abduction Convention and the 1996 Child Protection Convention, and the problems that have emerged from it. This will help in creating a uniform application of this jurisdictional criterion and a uniform understanding of the concept of habitual residence. The article also gives comparative insight into the recent emergence of definitions of the habitual residence in the national codifications of the private international law.

Keywords: child's habitual residence, jurisdiction, private international law, family law, Brussels II bis regulation, 1996 Hague Child Protection Convention, 1980 Hague Child Abduction Convention.

UDK 341.94:343.433
Pravni letopis 2013, str. 57–81

MAG. ILIJA RUMENOV

Ugotavljanje otrokovega običajnega prebivališča po Bruseljski uredbi II bis

Običajno prebivališče otroka postaja eno glavnih meril za določitev pristojnosti na področju mednarodnega zasebnega družinskega prava. Sprejem tega merila kot temelja pristojnosti po uredbi Bruselj II bis potrjuje njegov pomen. Vendar pa tudi po sto letih od njegove prve uporabe v materialnem pravu Haške konvencije o skrbništvu iz leta 1902, ostajata odprti dve vprašanji. Merilo se še vedno obravnava kot dejanski koncept in posledično večina pravnih virov, ki se ukvarjajo z zasebnim mednarodnim pravom, ne določa njegove opredelitve. V zadnjih letih, po primeru »A« iz leta 2009, se ta položaj spreminja, ker je Sodišče EU poudarilo, da »je iz zahtev po enotni uporabi prava Skupnosti in iz načela enakosti razvidno, da je treba izraze določbe prava Skupnosti, ki se pri opredelitvi smisla in obsega ne sklicuje posebej na pravo držav članic, navadno razlagati samostojno in enotno v celotni Skupnosti«. V primeru Rinau pa je Sodišče potrdilo, da je bila usmeritev Haške konvencije iz leta 1980 glede koristi otroka v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo povzeta v Uredbi. Generalna pravobranilka Kokottova je v svojem mnenju v zadevi »A« menila, da se »[z] obema predpisoma [...] zasleduje cilj, da se ugrabljeni otroci nemudoma vrnejo v državo, v kateri so imeli običajno prebivališče pred protipravnim dejanjem. To povezovanje prav tako zahteva enotno razumevanje pojma običajnega prebivališča.«

Članek analizira prakso Haške konference o mednarodnem zasebnem pravu in skuša prikazati trideset let uveljavljanja Konvencije o mednarodni ugrabitvi otrok iz leta 1980 in Konvencije o varstvu otrok iz leta 1996 ter probleme, ki so pri tem nastali. To bo pripomoglo k enotni uporabi tega merila pristojnosti in enotnemu razumevanju koncepta običajnega prebivališča. Članek vsebuje tudi primerjalni pregled nedavnega pojava opredelitev običajnega prebivališča v nacionalnih zakonodaja s področja mednarodnega zasebnega prava.

Ključne besede: otrokovo običajno prebivališče, pristojnost, mednarodno zasebno pravo, družinsko pravo, Bruseljska uredba II bis, Haška konvencija o varstvu otroka iz 1996, Haška konvencija o mednarodni ugrabitvi otrok iz 1980.

UDK 349.214.2:351.712(497.4)
Pravni letopis 2013, str. 85–103

DR. MATIJA DAMJAN

Pravne podlage za ureditev položaja infrastrukturnih omrežij na tujih zemljiščih

Omrežja javne infrastrukture v naravi potekajo po številnih zemljiščih, ki niso v lasti upravljavcev omrežij. V stvarnem pravu naj bi se takšno razmerje med lastnikom nepremičnine in uporabnikom objektov ali naprav na njej urejalo z institutom služnosti ali stavbne pravice. Gradbena zakonodaja zahteva, da investitor izkaže pravico graditi. Vendar primerjava med podatki zbirnega kataстра gospodarske javne infrastrukture in podatki zemljiške knjige pokazuje, da je obstoj ustrezne pravice za gradnjo na tujem zemljišču pri večini obstoječih omrežij prej izjema kot pravilo. Neurejen pravni položaj javne infrastrukture lahko vodi k nastanku sporov, zlasti pri vgrajenih oziroma vkopanih vodih, katerih potek navzven ni razviden. Pošteni lastnik nepremičnine in pošteni upravljavec omrežja imata oba legitimen interes za varstvo svojega položaja, prisotni pa so tudi elementi javnega interesa. Prispevek najprej išče pravne podlage za ureditev položaja infrastrukturnih omrežij na tujih zemljiščih v zakonodaji, ki je bila relevantna za gradnjo omrežij v obdobju družbene lastnine in kasneje. Nato preuči nekatere specialne določbe predpisov o gospodarskih javnih službah, telekomunikacijah in energetiki, ki so relevantne za ta položaj. Posebej obravnava tudi razlastitev in institut služnosti v javno korist.

Ključne besede: omrežje, javna infrastruktura, telekomunikacijska omrežja, energetska omrežja, pravica graditi, služnost, stavbna pravica, razlastitev, služnost v javno korist.

UDC 349.214.2:351.712(497.4)
Pravni letopis 2013, pp. 85–103

DR. MATIJA DAMJAN

Legal Basis for Regulating the Position of Infrastructure Networks on Others' Property

Public infrastructure networks in nature pass over a number of plots of land not owned by the network operators. In property law, such a relationship between the property owner and the facility operator is supposed to be regulated by establishing an easement or a superficies right. Construction law requires that the investor proves his right to build. However, the comparison between the data of public infrastructure cadastre and the land registry data shows that for most existing networks, the existence of such rights to build on others' land is an exception rather than the rule. The disordered legal situation of public infrastructure can lead to conflicts, especially in relation to ducts installed underground, the course of which is not openly visible. The property owner and the network operator who acted in good faith, both have a legitimate interest in protecting their position; elements of public interest are also present. The article first seeks the legal basis for regularising public infrastructure networks on others' land in the legislation that was relevant for the construction of networks in the (Yugoslav) social property period and later. Next, special provisions are examined that are contained for such purposes in the legislation on public utilities, telecommunications and energy sector. The instruments of expropriation and easement in the public interest are also addressed.

Keywords: networks, public infrastructure, telecommunication networks, energy networks, the right to build, easement, the right of superficies, expropriation, easement in the public interest.

UDK 347.466:336.763
Pravni letopis 2013, str. 107–118

DR. MIHA JUHART

Zavarovanje terjatev z vrednostnimi papirji

Zavarovanje z vrednostnimi papirji je pomembna oblika zavarovanja terjatev. Primeren predmet zavarovanja so predvsem serijski vrednostni papirji, ki se v Sloveniji izdajajo v nematerializirani obliki. Zastavna pravica na takšnih vrednostnih papirjih nastane z vpisom v register. Zato je bistveno pravno vprašanje način uresničitve upnikove prednostne poplačilne pravice. Zastavni upnik ima pravico, da v primeru neplačila zavarovane terjatve izvensodno proda zastavljenе vrednostne papirje. Pri materializiranih vrednostnih papirjih se pri tem smiselno uporabljajo pravna pravila, ki veljajo za ročno zastavo. Pri nematerializiranih vrednostnih papirjih pa pravila prisilne prodaje določajo predpisi, ki urejajo poslovanje z nematerializiranimi vrednostnimi papirji. Posebna pravila veljajo za zavarovanja, ki spadajo med finančna zavarovanja. Pri teh zavarovanjih ima zastavni upnik dodatno možnost, da namesto prodaje izvede zaseg vrednostnih papirjev po pošteni ceni. Pri izvrševanju poplačilne pravice in zasegu je učinek prepovedi komisornega dogovora nekoliko omiljen, kljub temu pa velja, da upnik z izvršitvijo zavarovanja ne sme biti obogaten.

Ključne besede: zastavna pravica, vrednostni papir, komisorna klavzula, finančna zavarovanja, izvršitev finančnega zavarovanja, nematerializirani vrednostni papirji.

UDC 347.466:336.763
Pravni letopis 2013, pp. 107–118

DR. MIHA JUHART

Collateral with Pledge of Securities

Collateral with pledge of securities is an important form of collateral in modern financial transactions. Especially stocks and bonds are very suitable object of pledge. In Slovenia stocks and bonds are obligatory issued as dematerialized security. The creditor obtains his right of pledge on dematerialized securities by the registration in the central register of dematerialized securities. Therefore the main legal issue is the execution of the creditor's right to reimbursement. In the case of paper (materialized) securities the creditor executes the sale of the pledged securities in the same way as movable property. The execution of pledge on dematerialized securities is especially regulated in the Book Entry Securities Act. Special rules apply for the financial collaterals subject to the Financial Collaterals Act. In case of the financial collaterals the creditor has an additional opportunity to seize the securities instead of executing the sale. In Slovenian Law the rules of pledge strictly prohibit the so called Lex Commisoria Clause. By the financial collaterals there are some exemptions from this strict rule. However, even in this case the creditor shouldn't be enriched by the execution of the collateral.

Keywords: pledge, security, Lex Commisoria, financial collaterals, execution of the financial collateral, dematerialized securities.

UDK 347.466:347.415(497.4)
Pravni letopis 2013, str. 119–137

DR. RENATO VRENČUR

Akcesornost zastavne pravice

Poslovna praksa zahteva uporabo različnih instrumentov zavarovanj obveznosti. S tem se okrepi upnikov položaj v primeru neplačevitosti dolžnika, še zlasti v primeru stečaja ali izvršbe. Izbira ustreznega zavarovanja je še toliko bolj pomembna v obdobju recesije, ko se gospodarski subjekti spopadajo s kronično nelikvidnostjo ter insolventnostjo. Nekateri instrumenti zavarovanj so izrazito akcesorne narave (hipoteka), medtem ko so drugi tipični neakcesorni modeli zavarovanj. Poznavanje omenjene pravne narave obravnavanih instrumentov pa je več kot nujno za ustrezeno izbiro in uporabo posameznih modelov v praksi.

Ključne besede: učinki akcesornosti, hipoteka, poroštvo, dolg, terjatev, nepremičnine, insolventnost.

UDC 347.466:347.415(497.4)
Pravni letopis 2013, pp. 119–137

DR. RENATO VRENČUR

Accessoriness of Lien

The application of various instruments of collateral is required in business practice to strengthen the position of creditors in the event of default by debtors, and in particular in bankruptcy or execution. Choosing appropriate collateral is even more important during a recession period, when businesses suffer from a chronic lack of liquidity and insolvency. Some collateral instruments are of a highly accessoriness nature (mortgage), while others constitute typical non-accessoriness collateral models. Understanding the above mentioned legal nature of the instruments is more than necessary for adequate selection and use of specific models in practice.

Key words: effects of accessoriness, mortgage, bail, debt, claim, immovables, insolvency.

UDK 342.22:347.56(497.4)
Pravni letopis 2013, str. 141–165

DR. DAMJAN MOŽINA

Odškodninska odgovornost države

Prispevek podaja oris instituta odškodninske odgovornosti države. Ta se najprej nanaša na odgovornost države za protipravno izvajanje oblasti. Njegova pravna podlaga je čl. 26 URS, vendar se zanjo – v odsotnosti drugih posebnih pravil – uporablajo splošna pravila nepogodbene odškodninske odgovornosti. Osnovno načelo je, da država (oz. občina) odgovarja za škodo, ki jo pri delu in v zvezi z delom protipravno in krivdno povzroči njen organ oz. oseba, ki izvaja javna pooblastila. Sem vsebinsko sodi tudi institut odgovornosti države za škodo kot posledico kršitev evropskega prava, ki izhaja iz evropskega prava in je nastal na nekoliko drugačni podlagi. Po drugi strani pa obstaja skupina primerov, v katerih si država iz različnih razlogov naloži objektivno odgovornost za škodo, ki ne nastane zaradi protipravnega izvajanja oblasti, ampak drugače. Sem sodijo denimo odgovornost za neupravičeno obsodbo in odvzem prostosti, odgovornost zaradi obveznega cepljenja, odgovornost žrtvam nasilnih kaznivih dejanj, pa tudi npr. odgovornost države za škodo, ki jo povzročijo divje živali. Prispevek je kritičen do čezmerne širitve odškodninske odgovornosti države.

Ključne besede: odškodninska odgovornost države, protipravno izvajanje oblasti, druge povnitvene sheme, objektivna odgovornost, krivdna odgovornost.

UDC 342.22:347.56(497.4)
Pravni letopis 2013, pp. 141–165

DR. DAMJAN MOŽINA

Liability of the State for Damage

The author attempts to provide an overview of the institute of state liability for damages in Slovenian law. The legal foundation for liability of the state for wrongful exercise of authority is Art. 26 of the Constitution. However, since there are no other special rules for state liability, the general rules on non-contractual liability for damage are being applied. The basic principle is that the state (or local community) is liable for loss caused wrongfully and culpably in connection with the exercise of authority by the government agent. Also the state liability for the breach of EU law belongs to this category, although it is based on slightly different principles. On the other hand there are cases, where the state, for different reasons, assumes the risk of damage, which is not a consequence of wrongful exercise of power, such as the liability for damages due to unjustified sentence or false imprisonment, liability towards victims of violent crimes, liability arising from mandatory vaccination, but also liability of the state for damage caused by wild animals. The author is critical towards excessive extension of state liability.

Key words: state liability for damage, wrongful exercise of authority, other compensation scheme, strict liability, liability based on fault.

UDK 342.531.41:347.56:342.7
Pravni letopis 2013, str. 167–184

DR. SAŠA ZAGORC

Odškodninska odgovornost za kršitev človekovih pravic

Avtor se sprašuje, ali obstoječa sodna praksa slovenskih sodišč ustrezno razrešuje tista vprašanja odškodninske odgovornosti države za zakonodajalčeva ravnana, pri katerih se instituti civilnega prava, kot sta zastaranje ali omejena višina odškodnine, prepletajo z ustavnopravnimi koncepti, zlasti z ustavnosodnim varstvom človekovih pravic, vključno s podrobnejšo analizo primera izbrisanih. Odgovornost države za škodo, ki jo povzroči zakonodajalec, za zdaj ni splošno sprejet koncept v evropskem prostoru. Države se uveljavljaju odgovornosti poleg konceptualnih pomislekov izogibajo tudi iz pragmatičnih motivov, kar razkriva izhodiščno drugačno, bodisi bolj liberalno bodisi bolj utilitaristično pojmovanje človekovih pravic med različnimi akterji v družbi. Še težavnejše je vprašanje odprave kršitev zakonodajnih ravnanj ali opustitev, ki praviloma prizadenejo človekove pravice posameznikov. V primeru sistemskih kršitev človekovih pravic, ki so bile zelo dolgotrajne, bi bilo lahko ob popolni odpravi kršitev resno ogroženo delovanje države kot celote, zato ima zakonodajalec izjemoma pooblastilo, da se odmakne od popolne odprave kršitev človekovih pravic. A dokazovanje upravičenosti te izjeme je na plečih zakonodajalca, ki mora dejansko izkazati izjemnost situacije, da gre za ukrep *ultima ratio*, pri čemer zgolj sklicevanje na ekonomske posledice po mnenju sodne prakse ne zadošča, in da ne nazadnje ni ustreznih alternativ. Po sumarni oceni predlagatelju zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, teh standardov ni uspelo zagotoviti.

Ključne besede: odškodninska odgovornost države, človekove pravice, odškodnina, skrbno ravnanje, zastaranje.

UDC 342.531.41:347.56:342.7
Pravni letopis 2013, pp. 167–184

DR. SAŠA ZAGORC

Civil Liability for Infringements of Human Rights

Author analyses if the current state of art in the case law of Slovenian courts, in particular the case law concerning Erased individuals, adequately resolves specifical issues of public liability for legislative acts where typical elements of civil liability, e.g. statute of limitations or limited amount of awarded damages, intertwine with constitutional concepts, such as protection of human rights and redress thereof. State liability for legislative acts has not been fully accepted in European legal systems. States avoid it not only for conceptual reasons but also due to pragmatic motifs which, as a consequence, reveal a schism between more pro-human rights oriented and utilitarian understanding of human rights in the society. Additionally, redress of human rights infringements by legislative action or omission raises also some concerns, particularly in case of systemic and long-lasting violations of human rights, if the former could seriously endanger the normal functioning of the state. In such situations the legislator may exceptionally step aside from full redress. However, burden of proof rests with legislator which entails a duty to demonstrate the exceptionality of the situation, the necessity (*ultima ratio measure*) whereat mere economic considerations will not be considered as sufficient by courts and, finally, lack of legitimate alternatives. In line with general overview, the draft law on the redress of damage to the Erased individuals does not meet these standards.

Keywords: public liability, human rights, damages, due care, statute of limitations.

UDK 347.56:347.962.6
Pravni letopis 2013, str. 185–213

JAN ZOBEC

Odškodninska odgovornost sodnika in odgovornost države zanj

Ker so sodniki samo ljudje, tudi zanje velja: motiti se je človeško (sodniško). Kjer je napaka, je (praviloma) tudi škoda. Vprašanje pa je, ali je tam tudi odgovornost – in če, čigava. Avtor išče odgovor na vprašanje, katere napake imajo za posledico odškodninsko odgovornost, kdo je tisti, ki je odškodninsko odgovoren, ter na kateri podlagi. Ugotavlja, da gre pri povzročitvi škode zaradi sodniške napake za javnopravno odškodninsko razmerje med državo (ki je povzročila škodo s svojim oblastnim ravnanjem) in civilnim subjektom kot oškodovancem. Ker velja splošna prepoved izvrševanja oblasti na protipraven način, se avtor zavzema za razosebljenje odgovornosti. Krivda, ki se vselej navezuje na konkretnega storilca, bi morala biti tu absorbirana s protipravnostjo ravnanja. Bistveno je, da je bila škoda storjena s protipravnim ravnanjem sodne oblasti. Ko gre za sodniško protipravnost, se je treba spraševati o dolžnem oblastnem ravnajujoči države kot oblastne entitete in ne o posameznih izvrševalcih te oblasti. Pozornost ni usmerjena na posameznega sodnika, ampak k iskanju odgovora, kako bi morala država (v posamičnem primeru) izvajati sodno oblast. Avtor obravnava tudi vprašanje vzročne zveze (predvsem z vidika dveh praktičnih primerov, ki ju je obravnavalo Vrhovno sodišče RS) ter pomen jurisprudence Sodišča EU. Poudarja, da za Sodišče EU ni toliko bistveno varstvo posameznikovih pravic, kot je bistveno zagotoviti in vzpostaviti enotno uporabo prava EU v nacionalnih jurisdikcijah.

Ključne besede: odškodninska odgovornost za sodniške napake, pravnomočnost, neodvisnost sodstva, sodnikova imuniteta, protipravnost, neposredna osebna odgovornost sodnikov, razosebljenje odgovornosti, neodpustljiva sodniška napaka, vzročna zveza, očitna kršitev prava EU.

UDC 347.56:347.962.6
Pravni letopis 2013, pp. 185–213

JAN ZOBEC

The Judges' Liability for Damages and State Liability for Judges' Actions

Since judges are only humans, it holds for them as well: to err is human (thus judicial). And where the error is, there (mostly) is harm. However, the question arises, whether there is also a liability - and if it is, who should be held liable. The author seeks the answer to the question, which errors entail tort liability, which subject is held liable and on which ground. He argues that the damage committed by judicial misconduct constitutes a public-law relationship between the state (which has caused the damage by its authoritative act) and the civil subject as the impaired person. According to the general (and self-evident) prohibition on the unlawful exercise of the state's power, the author argues for the ex-personification of the state's tort liability. As fault has always been ascribed to an individual and particular tortfeasor, it should, in the cases of judicial misconduct, be absorbed by the unlawfulness of the state body's act. What essential here is the mere fact that the damage has been caused by an unlawful act of the judicial power. Since judicial misconduct is at stake, the focus should be paid on the proper exercise of the state's power rather than on the particular individual who has been exercising this power. The attention is thus focused not on particular judge and his conduct but on the question how the state authority should (in that particular case) act and exercise its jurisdiction. The author discusses the question of causation (foremost from the view of two cases of the Supreme Court of Slovenia) and the significance of the jurisprudence of the CJEU. He points out that the CJEU's main goal is the assurance and the establishment of the uniform application of the EU law, rather than safeguarding of the individuals' rights.

Keywords: tort liability for the judicial misconduct, finality, judicial independence, judicial immunity, unlawfulness, direct personal liability of judges, ex-personification of liability, inexcusable judicial error, causation, sufficiently serious breach of EU law.

UDK 347.56:347.739(497.4)
Pravni letopis 2013, str. 215–228

DR. MILE DOLENC

Odškodninska odgovornost stečajnih upraviteljev in odgovornost države zanje

Nova ureditev odškodninske odgovornosti stečajnih upraviteljev nesistemsko odstopa od podobne odgovornosti nosilcev javnih pooblastil. Njihova odgovornost se je skoraj povsem približala objektivni odškodninski odgovornosti.

Ključne besede: stečajni upravitelji, odškodninska odgovornost, država.

UDC 347.56:347.739(497.4)
Pravni letopis 2013, pp. 215–228

DR. MILE DOLENC

The Liquidators' Liability for Damages and State Liability for Liquidators' Actions

The new regime of liability of liquidators unsystematically deviates from similar accountability of holders of public powers. Their responsibility has become almost the same as objective liability for damages.

Key words: liquidators, liability for damages, state.

UDK 340.134:342.3/4:32
Pravni letopis 2013, str. 231–239

DR. FRANC GRAD

Nomotehnika, pravna država in politika

Avtor razpravlja o razmerjih med nomotehniko, pravno državo in politiko. Pri tem ugotavlja, da je nomotehnika usodno vpeta v širši pravni in družbeni prostor, zato je zanjo pomembno tako pravno kot tudi politično okolje. Ključnega pomena za nomotehniko je načelo pravne države, ker je najpomembnejši pravni okvir pri ustvarjanju pravnih pravil. Z vidika pravnega okolja je nujno, da gre za pravni red, ki je notranje skladen, torej koherenten, v katerem lahko nomotehnika najde trdno oporo za svoje delovanje. Pravno okolje zaznamujeta predvsem ustavni okvir in okvir, ki ga pomeni pravo Evropske unije. Pomembno za nomotehniko je tudi politično okolje, od katerega se zahteva urejeno politično delovanje, ki političnim ciljem sledi ob upoštevanju pravnih zakonitosti.

Ključne besede: nomotehnika, pravna država, ustavnost, zakonitost, politika.

UDC 340.134:342.3/.4:32
Pravni letopis 2013, pp. 231–239

DR. FRANC GRAD

Nomotechnics, Legal State and Politics

The author discusses the relationship among the nomotechnics, the principle of legal state and the politics. He states that the nomotechnics belongs to the wider legal and social space, thus it depends especially on the legal and the political framework. The most important is the principle of legal state that represents the most important basis for the creating of law. From the aspect of legal framework it is necessary that the legal order should be coherent, thus the nomotechnics finding its firm basis for its work. The legal environment includes especially the constitutional framework and the European law framework of the working of nomotechnics. The political environment means the regulated political functioning that realises the political aims with concerning the legal rules.

Key words: nomotechnics, legal state, constitutionality, legality, politics.

UDK 340.132.3
Pravni letopis 2013, str. 241–249

DR. BORUT ŠINKOVEC

O prepopovedi retroaktivnosti predpisov

Pravna država temelji na dveh nepogrešljivih elementih: na samem obstoju pisanega prava, kar ustreza pojmu pravne varnosti, in na zaupanju v to (obstoječe) pravo, kar pomeni zaupanje, da bo obstoječi zakon, kakršen je v času njegove uporabe, imel posledice in učinke, kot jih tak zakon vnaprej določa. Zato morebitne poznejše spremembe zakona (ali nov zakon) ne smejo imeti nobenega učinka na prej storjena pravna ravnana po prejšnjem zakonu. Drugače bi to ustvarilo pravo (nedopustno) retroaktivno učinkovanje zakona.

Pač pa imajo zakoni pogosto lahko učinek samo neprave (navidezne) retroaktivnosti, brez pravnega učinka za nazaj. To je npr. pogosto pri zakonih, ki se nanašajo na delovno pravo, pravo o zaposlitvi ali družinskih razmerjih ipd. To ni pravo retroaktivno učinkovanje zakona. Taki zakoni imajo samo *ex nunc* učinek za naprej, tj. od sedaj naprej. Ne gre za kršitev nedopustne retroaktivnosti.

Dejansko pa je pogosto težavno jasno razlikovati med primeri prave (resnične) in primeri samo neprave (navidezne) retroaktivnosti. Samo če je zakonodajalec pri tem dovolj natančen, je zagotovljen tudi drugi od omenjenih elementov oziroma načel, ki ju vedno zahteva pravna država.

Ključne besede: pravna država, pravna varnost, zaupanje v (obstoječe) pravo, prava (nedopustna) retroaktivnost, neprava (navidezna) retroaktivnost, zakonodajalec.

UDC 340.132.3

Pravni letopis 2013, pp. 241–249

DR. BORUT ŠINKOVEC

Inadmissible Retroactivity of Laws

The state with the rule of law is based on two basic elements: the very existence of written law, which equates with legal certainty, and on the confidence in this (existing) law, i.e. the confidence in existing law as it is at the time when it is applied to have the consequences and effects as provided by it in advance. Therefore, possible later changes of the law (or a new law) may have no effect on previous legal actions under the previous law. Otherwise, this would bring about real (inadmissible) retroactive effect of law.

Remarkably, many laws often may only have the effect of false (seeming) retroactivity, without true retroactive effect. Such for instance is often the case when it comes to laws, referring to labour law, employment law or family law, etc. In such cases, no true retroactive effect of law is involved. Such laws only have the so called *ex nunc* effect in the future, »from now on«. No violation of inadmissible retroactivity is involved.

In fact, it is often difficult to distinguish clearly between the cases of real (true) and cases of but false (seeming) retroactivity. Only if the legislator is sufficiently meticulous about this, also the former element or principle of both principles mentioned above, which a state of law duly requires, is ensured.

Keywords: the rule of law, legal certainty, confidence in (existing) law, real (inadmissible) retroactivity, false (seeming) retroactivity, legislator.

UDK 340.132: 342.537(497.4)
Pravni letopis 2013, str. 251–268

DR. SAŠA ZAGORC

Avtentična razlaga zakona v praksi

Po avtorjevem mnenju, tudi na podlagi njegovih dosedanjih prispevkov, institut avtentične razlage zakona, ki smo ga prevzeli iz nekdanjega socialističnega sistema, nasprotuje bistvu liberalno-demokratičnega modela oblasti. V Sloveniji se je uporaba avtentične razlage zakona skrb zbujoče povečala. Državni zbor jo sprejme ne samo brez prave demokratične kontrole volivcev, temveč tudi posega z njo v delo rednih sodišč. Vse avtentične razlage zakona do zdaj so bile bodisi razširjajoče bodisi zožijoče glede na pravice, zapisane v zakonu, medtem ko so nekatere vsebovale tudi elemente pojasnjevalnih avtentičnih razlag. V takšnih primerih Ustavno sodišče načeloma razlago zakona razveljavlja, saj smejo biti vsebinske spremembe zakona sprejete le po zakonodajnem postopku. Ustavno sodišče je redno razveljavljalo sprejete avtentične razlage zakona razen presenetljive odločbe U-I-128/11, sprejete februarja 2013, ob kateri se je neposrečeno spopadlo z oceno ustavnosti pluriinformativnih zakonskih določb. Po avtorjevem mnenju je spet zamudilo priložnost, da ugotovi neustavnost instituta avtentične razlage zakona kot takega.

Ključne besede: avtentična razlaga zakona, avtentičnost, Državni zbor, sodišče, ustavnost, delitev oblasti.

UDC 340.132: 342.537(497.4)
Pravni letopis 2013, pp. 251–268

DR. SAŠA ZAGORC

Authentic Interpretation of Law in Practice

Author, based also on his previous work, argues that authentic interpretation of law, a legal act inherited from the socialist times, contravenes the very nature of liberal-democratic model of government. In Slovenia, the use of authentic interpretation of law has risen worryingly. Not only the National Assembly employs it to resolve individual cases by passing the legal act without proper democratic control of electorate but also it expressly interferes with the work of regular courts. All authentic interpretations of law have been either extensive or restrictive to the rights or duties enshrined in the law, while some also bore certain elements of explanatory interpretation. If so, the Constitutional Court in principle annuls the interpretation of law since novelties in law may only be adopted through the legislative procedure. The Constitutional Court has regularly annulled all individual cases of authentic interpretation of law so far if brought before the court, except in a surprising decision U-I-128/11, delivered in February 2013, where it tackled awkwardly with the assessment of constitutionality of plurinormative legal provisions. In author's opinion, it missed again the opportunity to conclude that the authentic interpretation of law as such is unconstitutional.

Key words: authentic interpretation of law, authenticity, National Assembly, court, constitutionality, separation of powers.

UDK 342.537.4(497.4)
Pravni letopis 2013, str. 269–281

ANDREJA KURENT

Nujni zakonodajni postopek

Prispevek obravnava nujni zakonodajni postopek in mnenje o njegovih pomanjkljivostih. Opisane so pravne podlage za sprejemanje zakona po nujnem postopku, predvsem določbe Poslovnika Državnega zборa o njem, poleg tega pa tudi konkreten primer sprejemanja zakona po nujnem postopku. Predstavljena je tudi odločba Ustavnega sodišča Češke republike, ki je presojalo institut nujnega zakonodajnega postopka.

Ključne besede: zakonodajni postopek, nujni zakonodajni postopek, poslovnik, Državni zbor, predlog zakona.

UDC 342.537.4(497.4)
Pravni letopis 2013, pp. 269–281

ANDREJA KURENT

Fast Track Procedure

The paper presents the fast track procedure and the author's opinion on the faultinesses of such procedure. The paper describes the legal basis for fast track procedure, particularly the provisions of the Rules of Procedure of the National Assembly, and provides an example of the draft law which was adopted by the fast track procedure. The paper also presents the decision of the Constitutional Court of the Czech Republic related to fast track procedure.

Keywords: legislative procedure, fast track procedure, Rules of Procedure, National Assembly, draft law.

UDK 340.134:177
Pravni letopis 2013, str. 283–300

MAG. BEĆIR KEČANOVIĆ, DR. ALBIN IGLIČAR

Nomotehnika kot ovira zlorabam v pravodajnih postopkih

V pravodajnjem procesu nastopajo kot materialni pravni viri tudi etična načela in moralne norme. Pri pretvarjanju etičnih načel v splošne pravne norme zavzema pomembno vlogo tudi nomotehnika. Veda o izdelavi pravnih predpisov, nomotehnika, mora preprečevati pojave zlorabe oblasti in korupcije. To pa postavlja celotni pravni sistem v odvisnost od moralnosti državljanov in njihovega odnosa do temeljnih načel in skupnih vrednot. Zakonodajalčev odnos do etičnih načel v ravnanju in odločitvah zelo močno vpliva na zaupanje javnosti v njegovo delo ter s tem na legitimnost njegovih odločitev. V začetku 21. stoletja je na splošno stopnja zaupanja v predstavniška telesa kot glavnega zakonodajalca in s tem v parlamentarno demokracijo zelo nizka. Zaupanje v nacionalne zakonodajalce oziroma parlamente v Evropski uniji v zadnjem obdobju upada, ta stopnja zaupanja pa je v Sloveniji še nižja od povprečja v Evropski uniji.

Ključne besede: etika, morala, zakonodajalec, zaupanje, legitimnost.

UDC 340.134:177
Pravni letopis 2013, pp. 283–300

MAG. BEĆIR KEĆANOVIĆ, DR. ALBIN IGLIČAR

Nomotechnics as a Barrier to Abuses in Law-making Procedures

In the law-making process, ethical principles and moral norms pose as material sources of law. When converting ethical principles into general legal norms, nomotechnics plays an important role. The science of creating legal regulations – nomotechnics, must avoid the occurrences of abuse of power and corruption. This makes the whole legal system dependent on the morality of citizens and their relation to the fundamental principles and common values. Attitudes towards ethical principles in the conduct and decisions of the legislature have a major impact on public confidence in the legislature's work, and thus the legitimacy of its decisions. In the early 21 century, the general degree of confidence in the representative bodies as the principal regulators and thereby also trust in the parliamentary democracy is very low. Trust in national legislatures or parliaments in the European Union has been decreasing in the recent years, while in Slovenia the level of confidence is even lower than the average in the European Union.

Keywords: ethics, morality, legislature, trust, legitimacy.